

П'ятнадцята Міжнародна олімпіада з лінгвістики

Дублін (Ірландія), 31 липня – 4 серпня 2017 року

Розв'язки задач для індивідуального змагання

Задача № 1. Система лічби — дванадцяткова.

- $gwīnìŋ - 1$, $bà - 2$, $tàt - 3$, $nààs - 4$, $tùŋūn - 5$, $tìimìn - 6$, $tààmà - 7$, $rwūt - 8$
- $ŷāā-α = 12 - α$ ($1 ≤ α ≤ 3$): $ŷāātàt - 9$, $ŷāābà - 10$, $ŷāāgwīnìŋ - 11$
- $kūrū - 12$
- $bā-kūrū bī-γ = γ · 12$ ($2 ≤ γ ≤ 8$), $bā-kūrū ŷāā-bī-γ = (12 - γ) · 12$ ($1 ≤ γ ≤ 3$)
(тон у першому складі $γ$ стає середнім)
- $β ná \left\{ \begin{array}{l} gwē gwīnìŋ (\delta = 1) \\ vè \delta (2 ≤ \delta ≤ 11) \end{array} \right\} = β + \delta$ ($β = k · 12$)

Відповіді:

- (a) 1. $5^2 + 3 + 4 = 32$
 2. $3^4 = 81$
 3. $7^2 + 9 + 1 = 59$
 4. $9^1 = 9$
 5. $8^2 + 2 + 5 = 71$
 6. $2^5 = 32$
 7. $9^2 + 4 + 3 = 88$
 8. $4^3 = 64$
 9. $16 + 21 = 18 + 2 + 17$
- (b) $bākūrū bītāt - 36$, $ŷāāgwīnìŋ - 11$, $kūrū - 12$.
 A. $108 - 3 - 13 = 92$
 B. $49 - 14 - 15 = 20$
- (c) $6 - tìimìn$, $22 - kūrū ná vè ŷāābà$, $97 - bākūrū bīrwūt ná gwē gwīnìŋ$, $120 - bākūrū ŷāābībā$.

Задача № 2. Порядок слів: <власник> <власність>.

Присвійні префікси:

власник		власність
1 ос. одн.	n-	a- частина тіла e- в інших випадках
2 ос. одн.	∅-	
3 ос. одн.	h-	
'... кожного з нас'	t-	
'свій ...'	d-	
2 ос. множ. ri-		

Відповіді:

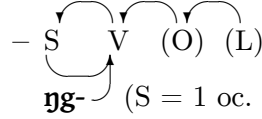
- (a)
1. a-bang	e. <i>твое плече</i>
2. a-táng he-ya	p. <i>твій великий палець</i> ['мати твоєї руки']
3. bataa ha-wata	o. <i>верхня частина дерева</i> ['шия дерева']
4. de-kafi	d. <i>свій мотузок</i>
5. e-bataa ha-táng	b. <i>твоя гілка</i> ['рука твого дерева']
6. e-kuda ha-wata	i. <i>шия твого коня</i>
7. falepak ha-wei	j. <i>спусковий гачок</i> ['вухо пістолета']
8. ha-táng ha-min	a. <i>його кінчик пальця</i> ['ніс його руки']
9. he-lui	m. <i>його ніж</i>
10. maama he-falepak	h. <i>пістолет батька</i>
11. na-pong	c. <i>мое обличчя</i>
12. ri-èng	k. <i>ваші очі</i>
13. ri-tama	q. <i>ваше море</i>
14. ri-ya ha-táng	f. <i>рука вашої матері</i>
15. tama ha-bang	p. <i>берег моря</i> ['плече моря']
16. ta-min	l. <i>наші носи (ніс кожного з нас)</i>
17. te-fe ha-wei	g. <i>вуха наших свиней</i> (<i>вухо свині кожного з нас</i>)

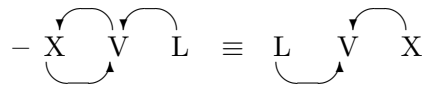
(b) 1. **a-min** — *твій ніс*; 2. **de-ya he-bataa** — *дерево своєї матері*

- (c)
1. *свиня* — **fe**
  2. *ваш ніж* — **ri-lui**
  3. *батько твоєї матері* — **e-ya he-maama**
  4. *обличчя мого батька* — **ne-maama ha-pong**
  5. *свое вухо* — **da-wei**
  6. *мое море* — **ne-tama**

Задача № 3. Правила:

- порядок слів:

– S V (O) (L) (S = підмет, V = присудок, O = додаток, L = місце)

 ng- (S = 1 ос. одн.)

– X V L ≡ L V X

– N P (N = іменник, P = присвійний займенник);

- : узгодження за родом і числом —

однина	множина
mú-	à-
dì-	má-
	zì-
mù+ (місце)	

(перед голосним i- > j-, u- > w-, a- > ∅);

- : тон останнього складу уподібнюється до тону першого складу наступного слова;
- тон останнього складу останнього слова є низьким у розповідному реченні та високим у питальному.

Відповіді:

- (a) 12. **múlózi mwámónà zítéténbwá**
Чи бачив чарівник зірки?
13. **zítéténbwá zjálà mùdjúlù**
Є зірки в небі. = (4)
14. **ngákínà**
Я танцював.
15. **djálá djámónà màhónzò mùlwándá**
Чи бачив чоловік банани в Луанді?
- (b) 16. *Чи я співав?*
ngáfíká
17. *Людина зустріла чарівника та приятеля на площі.*
mútú mwásángá múlózi nì dikámbà mùkítándà
18. *Мій чоловік бачив печеру.*
djálá djámí djámónà dikúngù
19. *Є чарівники в Луанді.*
mùlwándà mwálà àlózi; àlózi álà mùlwándà

Задача № 4. Порядок слів: [[<клас>] <вид>] [<числівник> <клас>].

Напря́м письма — злі́ва напра́во. Один склад = два символи:

C(C)-	-V(V)(C)
ခ b, ဃ bl, င c, ဟ hn, က k, ကရ kr, လ l, ပ p, ပါ pl, ပာ pr, တ t, တြ tr	၊ a:, ၵ a:k, ၶ aj, ၷ at, ၸ aw, ၹ ә:r, ၺ e:, ၻ ie, ၼ iet, ၽ iөt, ၾ o:, ၿ uan, ၀ uat, ၁ lh

Відповіді:

3	→ တု ခ ခ ၺ ←	taw be:	бачити пліт
6	→ ပါ ၶ ခာ ၵ ပါ ၺ ←	→plaj priөt pә: plaj←	три банани
7	ဟ ၵ ၶ ခ တု	→ hna: traw to: ←	шість носорогів
8	ပ ၺ ၵ ၶ	→ puaṇ lah ←	чотири в'язки бананів
9	ပ ၺ ၵ ၵ	→ pә: la: ←	→ три листки ←
10	→ င ၶ ပ ၶ ၵ ၵ ၵ ←	cie pṛḥ la:	сім листків паперу
11	ၵ ၵ ပါ	→ la: plo: ←	листок баклажана
12		→plaj plo: bә:r plaj←	два баклажани
15		la: priөt traw la:	→шість листків банана←
16	→ က ၶ ခ ခ တု ←	kә:r bә:r to:	два голуби
19	ခ ၶ က ၵ	bә:r ka:	→ дві риби ←
20	ပ ၺ ပါ	→ puaṇ pla: ←	чотири леза

Задача № 5.

1. число: l-	V-	.....	однина
		{ vut- люди	множина
		{ ven- в інших випадках	
		xan-.....	'багато'
u-	.....	двоїна	

(V = голосний наступного складу);

- pat- 'великий';
- bung- 'група', kon- 'частина'.

Правила:

- перед іншим префіксом **le-ven-** > **len-**
- перед **p** -n > **m**
- перед **k** -n > **ng**
- між двома голосними
  - p, p- > v
  - t, t- > r
  - k, k- > x.

Відповіді:

(a) **lavatbungmenemen** — велика група сіл

- (b)
1. **laradi** — чоловік
  2. **lavatkonuna** — велика гілка
  3. **laxantoonan** — багато дівчів
  4. **levengkatli** — очі
  5. **loxot** — місце
  6. **lubungkavus** — група білих чоловіків
  7. **luvaroos** — дві великі лози

- (c)
8. **серце** — **leveve**
  9. **сади** — **leventaamang**
  10. **багато речей** — **laxampanga**
  11. **внуки** — **luvuttubuno**
  12. **дві частини дня** — **luxonaleng**
  13. **гілки** — **lengkonuna**
  14. **великі гілки** — **lempatkonuna**